

INNSPILL til utvalget som arbeider med opptakskrav til høyere utdanning.

v/Marianne Aasen

opptaksutvalget@kd.dep.no

Bergegrend 2.8.22

Jeg hørte tilfeldigvis på nyhetene at et utvalg var nedsatt, og skal snart levere innstilling, 1.12.22
Etter litt leting, fant jeg mer info her: <https://www.regjeringen.no/no/dep/kd/org/styrer-rad-og-utvalg/opptaksutvalet/id2845854/>

I flere år har jeg forsøkt å rette oppmerksomheten på fagbrevet, og manglende poeng for denne kvalifikasjonen, uten å nå frem. Så nå prøver jeg i igjen. Jeg henvender meg som privatperson. Men har min bakgrunn fra daglig leder/salgsleder i liten bedrift hvor vi årlig tar inn lærlinger. Jeg har i mange år vært tillitsvalgt i organisasjoner i næringslivet, og forskning innen havbruk. Og ikke minst er jeg mor og bestemor til ungdom med fagbrev.

Jeg ble derfor meget overrasket første gang jeg oppdaget at en ungdom skulle søke ingeniør-studiet, og det var ingen rute å krysse av for fagbrevet i byggfag. Men etter endt utdanning, og jobbintervju fikk jeg følgende referat fra intervjuet. Sjefen var mer interessert i å høre om fagbrevet, enn karakterene på Ingeniørhøgskolen. Slik er det. Næringslivet ønsker, og trenger, at ungdom har et fagbrev som utgangspunkt for høyere utdanning. Det har f.eks gjort at Frank Mohn i sin tid var med og startet opp TAF-utdannelsen. Se www.taf.no og <https://www.fusa.vgs.no/utdanningsprogram/vare-utdanningsprogram/tafysk-modellen/>

Her kombineres fagbrev med studiespesialiserende fag på høyeste realfag-nivå og avsluttes etter 4 år. TAF har linjene bygg, elektro, helse, tif, mekanisk, restaurant/matfag, automatisering og marint.

Paradokset blir da at en ungdom som velger TAF, stiller bak i køen i forhold til en ungdom som har studiespesialiserende og folkehøyskole. Alt annet er likt, fag, karakterer og alder, og begge bruker 4 år før de søker f.eks lege eller veterinær eller siv.ing. En annen ungdom som bruke 5 år, fagbrev og påbygg, stiller også bak han med folkehøyskole.

En ungdom som har bestått fagbrev i akvakultur får altså ikke poeng for det når vedkommende søker f.eks Havbruk Master Siv ing. Eller fagbrev helse betyr ikke noe når en søker sykepleie- eller legestudiet, i motsetning til folkehøyskole som gir to poeng.

Slik er det i dag: Universitet og høgskole – Tilleggs-poeng: ordinær kvote kan du få inntil 2 poeng for enten folkehøgskole, militærtjeneste, siviltjeneste, fagskole eller høyere utdanning. Du kan ikke få mer enn 2 tilleggs-poeng til sammen.

Politikerne har de siste årene «stått frem» og fortalt hvor viktig fagbrev er. Ungdom oppfordres til å ta fagbrev. Dersom en får ekstra poeng for fagbrev, vil det vise konkret at fagbrev verdsettes mer enn bare fagre ord. I tillegg vil det øke fleksibiliteten i utdannings-systemet, noe som blir stadig viktigere.

Min oppfordring er at det gis 3 poeng for fagbrev ved opptak til høyere utdanning. Verdsett fagbrevet.

(Det gis i dag poeng for fagbrev til fagskole, og det må jo bestå. Men det er ikke tema her)

Lykke til.

Mvh Torild Lohne torild.lohne@fusi.no 90158874

